

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี
ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายธวัช แสงแดง.....
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๒๔๖ หมู่ที่ ๒ ตำบลโพธิ์ไทร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี.....
โทรศัพท์ ๐๘๖-๒๖๑-๑๑๘๙ Facebook นายธวัช แสงแดง.....Line ๐๘๘๙๔๓๓๐๘๒.....
เกิด พ.ศ. ๒๕๐๓..... ปัจจุบันอายุ ๖๕ ปี.....
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษา ปริญญาโท.....
สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.....
คณะ/สาขาวิชา ศิลปศาสตร.....
๖. อาชีพปัจจุบัน
☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ.....
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๓๐๐,๐๐๐ บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก.....ข้าว.....
๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน .....๒.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย
๒.๑ แปลงนาข้าวอินทรีย์
๒.๒ บ่อเลี้ยงปลาช่อน
๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๑๐.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย
๓.๑ ฐานการเรียนรู้การผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์
๓.๒ ฐานการเรียนรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพ
๓.๓ ฐานการเรียนรู้การปรับปรุงบำรุงดิน
๓.๔ ฐานการเรียนรู้การผลิตน้ำหมักและฮอร์โมนสำหรับพืช
๓.๕ ฐานการเรียนรู้การผลิตปุ๋ยหมักคุณภาพสูง

- ๓.๖ ฐานการเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่
- ๓.๗ ฐานการเรียนรู้การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
- ๓.๘ ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงกระบือ
- ๓.๙ ฐานการเรียนรู้ด้านประมง
- ๓.๑๐ ฐานการเรียนรู้การแปรรูปข้าว

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๑.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน .....๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

หลักสูตรการผลิตข้าวอินทรีย์.....

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน .....๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

หลักสูตรการปลูกข้าวอินทรีย์.....

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน .....๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

หลักสูตรการเลี้ยงปลาในบ่อดิน.....

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรการผลิตข้าวอินทรีย์

๔.๔.๑ วัตถุประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวทราบถึงขั้นตอนการผลิตข้าวอินทรีย์ให้ได้คุณภาพ และปลอดภัยต่อสุขภาพ รวมทั้งเป็นการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๔.๒ เนื้อหาหลักสูตร

๑) พันธุ์ข้าวและเมล็ดพันธุ์

พันธุ์ข้าวที่ใช้ตามความต้องการของตลาด คือ ข้าวดอกมะลิ ๑๐๕ และ กข. ๑๕ ระยะแรกใช้เมล็ดพันธุ์จากศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวจังหวัดอุบลราชธานี ปัจจุบันสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ใช้เองและจำหน่าย

๒) การเตรียมดินและวิธีปลูก

ใช้รถแทรกเตอร์ไถเตรียมดินช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน ในนาหว่านข้าวแห้งซึ่งปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกมากขึ้นมากกว่า ๕๐ % จะไถแปรโดยใช้รถไถเดินตาม หว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวประมาณ ๑๕ กก./ไร่ แล้ว

คราดกลบ ในเดือนพฤษภาคม ส่วนนาข้าวที่ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณที่ดอน จะตกกล้าในเดือนพฤษภาคม แล้วไถแปร คราดน้ำซัง แล้วถอนกล้าข้าวมาปักดำในเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม

๓). การจัดการความอุดมสมบูรณ์ของดิน

มีการไถกลบตอซังข้าวในนา นำฟางข้าวมาทำเป็นปุ๋ยหมักผสมกับปุ๋ยคอกแล้วนำกลับไปใส่ในนา ด้านปุ๋ยพืชสดมีการปลูกถั่วเขียวและปอเทือง ซึ่งได้ผลดีในบางปีขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำฝนต้นฤดู

...๔). การควบคุมน้ำและควบคุมวัชพืช

.....การทำนาด้วยควบคุมวัชพืชได้เป็นอย่างดี แต่ในพื้นที่นาที่วัชพืชไม่รุนแรง สามารถทำนาหว่านข้าวแห้งร่วมกับถั่วเขียวสลับในบางปี ช่วยลดต้นทุนค่าแรงงานได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามการดูแลคันนา เพื่อรักษาระดับน้ำซังในนาให้พอดีกับการเจริญเติบโตของข้าว ก็เป็นการควบคุมวัชพืชอย่างได้ผล รวมทั้งมีผลต่อความแข็งแรงของต้นข้าวด้วย

๕). การป้องกันกำจัดศัตรูข้าว

ศัตรูข้าวที่สำคัญในพื้นที่นี้ คือ ในระยะแรกของการเจริญเติบโตของข้าว มีปู และหอยเชอรี่ ซึ่งเกษตรกรแก้ไขโดยการลดระดับน้ำในนาจนมานริบคหรือทำน้ำหมักชีวภาพ รวมทั้งโรคไหม้ที่จะเป็นบางปี มีวิธีการป้องกันกำจัดโดยใช้สารชีวภัณฑ์ไตรโคเดอร์มา

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

ได้มีการเข้าร่วมและเสนอข้อมูลการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

๕.๑. วิธีการและแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผน

๕.๑.๑ ให้ข้อมูลที่เป็นจริงและเป็นประโยชน์เกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ จะช่วยให้การจัดทำแผนพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๑.๒ ร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาและขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร

๕.๑.๓ ร่วมพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการต่างๆ ที่จะบรรจุในแผนพัฒนา

๕.๑.๔ ร่วมติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนา เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาและปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างทันที่.....

๕.๑.๕ ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา จะช่วยให้ทราบถึงผลสำเร็จและข้อจำกัดของแผน และนำไปปรับปรุงแผนพัฒนาในอนาคต

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานีได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. ดังนี้.....

๖.๑.สำรวจความต้องการในการพัฒนาด้านการเกษตรของสมาชิก ศพก.....

๖.๒ จัดประชุมคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร.(ศพก.) เพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมาย แนวทางและวิธีการการจัดทำแผน.....

๖.๓ วางแผนกิจกรรมที่ครอบคลุมด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาฐานเรียนรู้ การฝึกอบรม การถ่ายทอดเทคโนโลยี การส่งเสริมการตลาด และการเชื่อมโยงเครือข่าย.....

๖.๔ กำหนดวิธีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถรับแผนการปฏิบัติงานได้อย่างทันที่.....

สินค้าหลัก ข้าว

[illegible]

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมาการทำนาแบบดั้งเดิมผลผลิตที่ได้มีปริมาณต่ำและไม่ได้คุณภาพ จึงได้ปรับเปลี่ยนวิธีการทำนาเป็นรูปแบบการทำเกษตรอินทรีย์ โดยการลดต้นทุนการผลิตใช้วิธีการกลบตอซังข้าวลดมูลพืชและเป็นการเพิ่มธาตุอาหารในดิน.....

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

การนาอินทรีย์แบบดั้งเดิมให้ผลผลิตต่ำ มีปัญหาในด้านวัชพืช ข้าวปน จึงได้ปรับเปลี่ยนมาใช้เมล็ดพันธุ์คุณภาพดี และมีการใช้น้ำจากบ่อเก็บน้ำโดยใช้บ่อवालพลังงานแสงอาทิตย์ดึงน้ำมาพักไว้ในบ่อดินทว่าให้มีน้ำใช้ตลอดทั้งปี เมื่อมีน้ำเพียงพอต่อการทำเกษตรก็สามารถควบคุมระดับน้ำในนาข้าวได้และควบคุมวัชพืชได้ง่ายขึ้น

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

- ดิน มีการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการปลูกพืชตระกูลถั่ว ได้แก่ ถั่วเขียว ปอเทือง เพื่อไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสด.....
- น้ำ มีระบบน้ำบ่อवालพลังงานแสงอาทิตย์และบ่อดินสำหรับเก็บกักน้ำเพื่อใช้ในกิจกรรมทางการเกษตรตลอดปี
- การป้องกันกำจัดศัตรูพืช มีการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ในการป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืช.....
- การเพิ่มมูลค่า มีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพเพื่อจำหน่าย.....
- การหมุนเวียนใช้ทรัพยากรในกิจกรรมการเกษตรให้เกื้อหนุนกัน มีกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง.....

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

เกษตรต้นแบบได้นำน้ำจากบ่อवालพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ในการนาข้าวจะช่วยในด้านการปรับปรุงคุณภาพดินและน้ำ เนื่องจากมูลปลาและเศษอาหารของปลาช่วยเพิ่มธาตุอาหารในดินและปรับปรุงคุณภาพน้ำในนา.....

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

เกษตรกรต้นแบบมีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินโดยจะมีการเก็บตัวอย่างดินเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อเป็นการใช้ปุ๋ยให้ตรงตามระดับความอุดมสมบูรณ์ของดินและตรงตามความต้องการของพืช ทำให้พืชเจริญเติบโตได้ดีและให้ผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน.....

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๔.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) .....ข้าว..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑๓.....ไร่

๑.๒) .....ฝรั่ง..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑.....งาน

๑.๓) .....กล้วย,มะม่วง..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑.....งาน

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๔.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) .....ปลาช่อน..... จำนวน.....๑.....บ่อ

๒.๒) ....ปลาดุก,ปลานิล,ปลาตะเพียน..... จำนวน.....๑.....บ่อ

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑) .....กระบือ..... จำนวน.....๘.....(ตัว)

๓.๒) ..... จำนวน..... (ตัว)

๓.๓) ..... จำนวน..... (ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) ....ข้าวกล้อง..... จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๒) ....กล้วยตาก..... จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๓) ..... จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....๒.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) .....ข้าว..... เป็นเงิน.....๓,๐๐๐.....บาท/ไร่

๑.๒) .....ปลาช่อน..... เป็นเงิน.....๔๐,๐๐๐.....บาท/บ่อ/

๑.๓) ..... เป็นเงิน.....บาท/ไร่

๑.๔) ..... เป็นเงิน.....บาท/ไร่

๑.๕) ..... เป็นเงิน.....บาท/ไร่
 รวมต้นทุนการผลิต .....๕๓,๐๐๐.....บาท/ไร่
 รายได้ .....๗๒,๐๐๐.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....มูลกระบือ.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๗๐๐ - ๑,๐๐๐.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ปลาช่อน.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๑๐,๐๐๐.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ข้าว.....

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๓๐๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

..... - ประโยชน์ต่อตนเอง คือ การทำเกษตรอินทรีย์ส่งผลให้ตนเองมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีรายได้ที่ดี

..... - ประโยชน์ต่อเกษตรกรรายอื่น คือ ได้ให้ความรู้คำแนะนำ และเป็นแบบอย่างในการทำเกษตรอินทรีย์
 ให้แก่เกษตรกรรายอื่นๆ

..... - ประโยชน์ต่อชุมชน คือ เป็นศูนย์เรียนรู้ที่ให้บริการความรู้ด้านการทำเกษตร ข่าวสารทางด้านการเกษตรต่าง ๆ แก่ชุมชน

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

.....ลดมลพิษทางอากาศจากการทำนา โดยการไม่เผาตอซังข้าว หลังจากเก็บเกี่ยวเสร็จจะไถกลบตอซังข้าว และปลูกพืชตระกูลถั่วในนาข้าวสำหรับใช้เป็นปุ๋ยพืชสดต่อไป.....

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)
การนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาหมუნเวียนใช้ ได้แก่

.....- นำฟางข้าวมาเป็นอาหารให้กระบือ นำมูลกระบือมาทำปุ๋ยหมักใส่ในนาข้าวและพืชผลชนิดอื่นๆ

.....- นำฟางข้าวมาคลุมโคนต้นไม้เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นในดิน

.....- กิจกรรมการเลี้ยงปลา นำน้ำจากบ่อปลา เข้าไปใช้ในนาข้าวเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับต้นข้าว

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

เกษตรกรต้นแบบมีความรู้พื้นฐานด้านการผลิตข้าว รู้ถึงสภาพแวดล้อมสภาพภูมิอากาศและความเหมาะสมของดินต่อการเจริญเติบโตของพืชในแปลงของตน รวมทั้งสภาพทางสังคมและชุมชนในพื้นที่.....

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

ศพก.เป็นจุดในความรู้และคำแนะนำในด้านการเกษตรแก่เกษตรกรในพื้นที่ รวมทั้งมีหน่วยงานราชการเข้ามาอบรมให้ความรู้แก่สมาชิก ศพก. เกษตรกรทั่วไป และเกษตรกรต้นแบบมีความรู้ความสามารถในการวิทยากร ในเรื่อง การทำเกษตรอินทรีย์ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้คุณภาพ เป็นต้น.....

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

.....โดยมากจะมีเกษตรกรเข้ามาขอคำแนะนำในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช และการผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ.....

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

.....ใน ศพก. มีฐานเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้บริการองค์ความรู้ด้านการเกษตรแก่เกษตรกรผู้สนใจ รวมทั้งมีการให้บริการสื่อวิทยุทัศน์ด้านการเกษตรอีกด้วย.....

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่น่าองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่น่าองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

เกษตรกรที่มาขอคำแนะนำการผลิตสารชีวภัณฑ์ สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริงโดยการขยายเชื้อสารชีวภัณฑ์ไตรโคเดอร์มานำไปใช้ในการป้องกันโรคไหม้ข้าวในแปลงนาข้าวของตนเอง.....

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่
เกษตรกรต้นแบบ ร่วมเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้มาตรฐานร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ และเป็นต้นแบบในการผลิตข้าวอินทรีย์ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรผู้สนใจอย่างต่อเนื่อง

๔.๑.๕ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

- ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเกษตร.....

- ขยายผลโครงการธนาคารโคกระบือให้แก่สมาชิก ศพก. และ คณะกรรมการ ศพก.....

- ร่วมเสนอแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน
- สามารถส่งเสริมให้เกษตรกรในชุมชนและในพื้นที่ใกล้เคียงทำเกษตรแบบระบบอินทรีย์ได้ และส่งเสริมการรวมกลุ่มเป็นศูนย์ชุมชนเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้มาตรฐาน.....

- สามารถเป็นเกษตรกรต้นแบบในการทำเกษตรผสมผสาน.....

- สามารถเป็นเกษตรกรต้นแบบในการเลี้ยงปลาข่อนในบ่อดินเพื่อจำหน่ายได้.....

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

.....ในรูปแบบทางการ.....

.....ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลโพธิ์ไทร.....

.....ประธาน ศพก. อ.โพธิ์ไทร.....

.....ประธานศูนย์ข้าวชุมชนหมู่ ๒ ตำบลโพธิ์ไทร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี.....

.....ประธานแปลงใหญ่ข้าวหมู่ ๒ ตำบลโพธิ์ไทร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี.....

.....ในรูปแบบไม่เป็นทางการ.....

.....เกษตรกรต้นแบบด้านการทำนา.....

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

...เป็นวิทยากรในการให้ความรู้ในการทำเกษตรอินทรีย์ เป็นเกษตรต้นแบบประจำศูนย์การเรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้คำแนะนำและบริการด้านเกษตรแก่เกษตรกร รวมทั้งการ เป็นผู้นำ ประธานกลุ่มต่าง ๆ

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“การกระทำสำคัญกว่าคำพูด” คือ จะลงมือปฏิบัติให้เป็นเป็นรูปธรรมก่อน ทำการเกษตรให้ประสบผลสำเร็จ ก่อนแล้วจึงขยายผลสู่ชุมชน นำปัญหา ข้อผิดพลาด ที่เกิดขึ้น รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาบอกเล่าให้ คำแนะนำเกษตรกรในพื้นที่ได้

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

- ๑) นางอรอนงค์ สารโมฬี.....ตำแหน่ง เกษตรอำเภโพนไทร
- ๒) นางสาวพกามาศ ภูร์ณา.....ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
- ๓) นางสาวศศิประภา เจริญรัมย์.....ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

- เครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียน ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การเล่าเรื่อง และการสัมภาษณ์

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

***หมายเหตุ ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานของ ศพก.